

JOGORVOSLATI AKTUALITÁSOK

Dr. Horváth Éva, közbeszerzési biztos, Közbeszerzési Hatóság
DOI: 10.37371/KEP.2022.12.2

A Közbeszerzési Értesítő Plusz jelen számában ismertetett döntésében a Döntőbizottság a nemzeti eljárásrendre irányadó azon rendelkezés körében foglalt állást, amely szerint az ajánlatkérő a Kbt. 2021. február 1-től hatályos rendelkezése értelmében nem köteles az aránytalanul alacsony ár és egyéb aránytalan vállalkások vizsgálatára. Az ajánlatkérő a Kbt. vonatkozó előírása alapján ugyan nem köteles alkalmazni az indokoláskérési eljárásra vonatkozó törvényi előírásokat, annak alapján azonban csak akkor nyilváníthat egy ajánlatot érvénytelennek, ha az aránytalanul alacsony ár bírálatára vonatkozóan a törvényben foglaltaknak megfelelően járt el.

D.253/25/2022. számú határozat

A jogorvoslati ügyel érintett tárgyak: A Döntőbizottság megállapította, hogy az ajánlattevő az árindokolásában, kiegészítő árindokolásaiban nem adta meg az árindokoláskérésben, kiegészítő árindokoláskérésben meghatározott ajánlati elemek tartalmát megalapozó adatokat, az ajánlatkérő megsértette a bírálat során a Kbt. 73. § (2) bekezdésére és a Kbt. 72. § (3) bekezdésére tekintettel a Kbt. 69. § (2) bekezdését.

Tényállás

Az ajánlatkérő gépjárművek szervizelése, javítása, karbantartása szolgáltatásmegrendelés tárgyában a Kbt. Harmadik Része szerinti nyílt közbeszerzési eljárást indított. Az ajánlati felhívást 2022. március 28-án adta fel.

Az eljárást indító felhívás rögzítette a közbeszerzés rövid ismertetését, a részekre bontás lehetőségét, a teljesítés helyét, a közbeszerzés mennyiségét, az értékelési szempontokat, a szerződés időtartamát, a jogi, gazdasági, pénzügyi és műszaki információkat.

Az ajánlatkérő dokumentációt is készített, mely tartalmazta az útmutatót, a szerződéstervezetet, a formanyomtatványokat, a közbeszerzési műszaki leírást és az ártáblázatot.

1. A műszaki leírás rögzítette a jogorvoslattal érintett 1. részre vonatkozóan az elvégzendő munkák leírását, részletezését, a szervizzel/műhellyel kapcsolatos műszaki követelményeket, a gépjárművek gyártmány, típus és telephely szerinti összetételét.
2. Az 1. részre vonatkozó ártáblázat többek között tartalmazta a következőket:

ÁRTÁBLA		
Gépjárművek szervizelése, javítása, karbantartása és egyéb szolgáltatások nyújtása		
1. rész		
1. ÁRTÁBLÁZAT		
Ssz.	Tételek elnevezése	Tételek nettó összára
1.	Alap szervízcsomag szolgáltatás (50 db autó tekintetében 2 alkalomra)	
2.	Fix áras műveletcsoportok képzett mennyiségi ára	
Az alap szervízcsomag és a fix áras műveletcsoportok nettó összára (HUF)-képzett ár		- Ft

Az ártábla rögzítette továbbá a képzett ár tételeinek alábontását, és a fix áras műveletcsoportok képzett mennyiségi árát.

Az ajánlatkérő 3 alkalommal kiegészítő tájékoztatást nyújtott.

Az ajánlattételi határidőre az 1. részre 5 ajánlat érkezett.

Az ajánlatkérő 3 ajánlattevőt, köztük a jelen ismertetés szerint Sz Kft.-t (a továbbiakban: érdekelt) és a kérelmezőt a Kbt. 72. § (1) bekezdése szerinti árindokolás benyújtására szólította fel.

Az indokoláskérés az érdekelt esetében a következőket rögzítette:

„Kérjük a Tisztelt Ajánlattevőt, hogy objektív adatokkal, lehetőség szerint iratokkal alátámasztott részletes írásbeli indokolását szíveskedjen olyan részletességgel elkészíteni, hogy abból az árképzés elemei kiderüljenek, és annak alapján az ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról, illetve az indokolás gazdasági észszerűségével összeegyeztethető mivoltáról, azaz arról, hogy a megajánlott árakon a szerződés teljesíthető.

Kérjük az ajánlattevő ár-indokolása összeállításánál különös figyelemmel legyen az alábbiakra: 1. értékelési szempont 1.1 alap szervízcsomag árajánlati elem tekintetében nettó összára (HUF)-képzett ár]: Ajánlattevő megajánlása: 3.500.000.-Ft."

Ajánlatkérő a beérkezett ajánlat vizsgálatát követően megállapította, hogy a benyújtott ár-táblázatban „Az alap szervízcsomag és a fix áras műveletcsoportok nettó összára (HUF)- képzett ár” sorában szereplő összeg, azon belül is az „Alap szervízcsomagra szolgáltatás”-ra tett megajánlás aránytalanul alacsony vállalást tartalmaz.

Erre tekintettel az ajánlatkérő részletes indokolást vár el az ajánlattevő részéről: - az alap szervízcsomag szolgáltatás tekintetében. „Felhívjuk az ajánlattevő figyelmét, hogy az 1. értékelési szempont alap szervízcsomagra szolgáltatás árajánlati elem tekintetében az ajánlati árak az alábbi - műszaki leírásban és közbeszerzési dokumentumokban részletesen meghatározott - feladatokra szükséges fedezetet biztosítani:

1. Alap szervízcsomag szolgáltatás: Az alap szervízcsomag az alábbi szolgáltatásokat szükséges, hogy magában foglalja és a megajánlott egységárat is ezen feladatok figyelembevételével szükséges megadni:

Motorolaj- és szűrő (ALKATRÉSSZEL)	Csere
Pollenszűrő (ALKATRÉSSZEL)	Csere
Levegőszűrő (ALKATRÉSSZEL)	Csere
Szervizperiódus nullázás, hibatároló kiolvasás és értékelés	Ellenőrzés és diagnosztika
Ablakmosó tartályok (ALKATRÉSSZEL)	Feltöltés évszaknak megfelelő 3 liter ablakmosó folyadékkal (áprilistól szeptemberig nyári, októbertől márciusig téli -legalább -20 °C szélvédőmosó szükséges)
Klímarendszer	Ózonos fertőtlenítés és működésellenőrzés (munkalapon, vagy vizsgálólapon a hűtési hőmérséklet dokumentálása)
Gépjármű külső mosása	Nagy nyomású tisztítóval, autósamponnal vagy gépi mosóval
Gépjármű belső takarítása	Porszívózás, üvegfelületek és műanyagok tisztítása
Fékrendszer	Fékmérés jegyzőkönyvvel mellékelve, fékbetét, féktárcsa, fékdob kopásellenőrzés, fékfolyadék forráspontjának ellenőrzése
Kézifék	Működésellenőrzés

Ablakmosó, ablaktörlő lapátok	Működésellenőrzés
Szélvédő	Állapotfelmérés
Külső és belső világítás, műszerfal világítás	Működés- és állapotellenőrzés
Biztonsági övek	Csatolási pont állapota és működésellenőrzés
Motor, sebességváltó és hátsó tengely	Sérülés és szivárgásvizsgálat (ahol látható)
Csővek, tömlők, vezetékek, olaj- és üzemanyag-ellátó vezetékek, kipufogó	Kábelvezetés, sérülés, kopás és szivárgásvizsgálat (ahol látható)
Alváz	Állapotellenőrzés
Vezetékek, csövek, tömlők, olaj és üzemanyagellátó vezetékek	Kábelvezetés, sérülés, kopás és szivárgásvizsgálat (ahol látható)
Motor, vákuumszivattyú, fűtés és hűtő	Sérülés és szivárgásvizsgálat
Hűtőfolyadék tágulási tartály, fékfolyadék tartály	Ellenőrzés
Akkumulátor	Ellenőrzés és diagnosztika
Gumiabroncsok+ pótkerék	Kopás- és állapotellenőrzés, oldalfal és profilmélység vizsgálata, eredmény rögzítése a munkalapon, légnyomás beállítás, keréknyomás ellenőrző rendszer nullázása.
Kerékanyák	Nyomatékellenőrzés
Gyártói visszahívási akciók	Ellenőrzés és végrehajtás
Vízvályú, kifolyónyílások	Ellenőrzés és tisztítás

Kérjük, indokolásában térjen ki az ajánlati árat megalapozó valamennyi tényezőre a fentiekben hivatkozott 1. értékelési szempont tekintetében, azaz kérjük, szíveskedjen egyértelműen levezetni a megajánlott díj megalapozottságát, különös tekintettel, de nem kizárólagosan az alábbiakra: • az innovációért és technológiáért felelős miniszter 56/2021. (XI. 19.) ITM rendeletének 1. sz. mellékletében foglalt költségnemek és értékek bemutatása a munkadíjra vetítetten • amennyiben releváns az alkatrészek ára • további közvetett és közvetlen költségek • szolgáltatásban szereplő tételek norma ideje • tájékoztatás a felhasznált anyagok minőségével kapcsolatosan • nyereség mértéke.”

Az érdekelt ár-indokolása a következőket tartalmazta:

„Az 1. értékelési szempont 1.1 alap szervizcsomag ajánlati elem tekintetében képzett nettó összértékre megajánlott 3.500.000.-Ft-os összeg az 1. értékelési szempont alap szervizcsomag szolgáltatás műszaki leírásban és közbeszerzési dokumentumokban részletesen meghatározott feladatokra szükséges fedezetet nyújt az alábbiak szerint:

- az alap szervizcsomag szolgáltatás részletesen meghatározott feladataiban szereplő, alkatrész igénybevételével kapcsolatos feladatok díja nettó 20.000.-Ft
- szerződéses partnerek részére egyes ellenőrzési és diagnosztikai feladatok elvégzése – amennyiben tényleges javítás és/vagy alkatrészbeszer-

zés történik - a javítás és/vagy alkatrészbeszerzés ára magában foglalja, így az alap szervízcsomag szolgáltatás egyéb szolgáltatásaira vonatkozó feladatok munkadíja nettó 15.000.-Ft

Fentiek tekintetében a megajánlott egységár összesen nettó 35.000.-Ft, mely 50 gépjármű esetén, 2 alkalomra vetítve összesen nettó 3.500.000.-Ft.”

Az ajánlatkérő a Kbt. 71. § (1)-(6) bekezdése szerint hiánypótlási felhívást, illetve felvilágosítás-kérést intézett az ajánlattevőkhöz, melynek az érdekeltre vonatkozó 4. pontja szerint:

„Ajánlatkérő a közbeszerzési dokumentumok 8.2. 1. értékelési szempontra vonatkozó pontjában a következőt írta elő: „Az EKR felolvasólapján RÉSZENKÉNT az ártáblázat „Az alap szervízcsomag és a fix áras műveletcsoportok nettó összára (HUF)-képzett ár” sorában szereplő összeget kell feltüntetni.” Ajánlattevő ajánlatában benyújtotta a felolvasólapot, valamint az 1. értékelési szempont alátámasztására szolgáló ártáblázatot is, azonban a felolvasólapon az 1. értékelési szempont tekintetében nem RÉSZENKÉNT az ártáblázat „Az alap szervízcsomag és a fix áras műveletcsoportok nettó összára (HUF)- képzett ár” sorában szereplő összeg került feltüntetésre. Kérjük ajánlattevőt, hogy hiánypótlás keretében nyújtsa be a felolvasólapot oly módon, hogy az 1. értékelési szempont (Az alap szervízcsomag és a fix áras műveletcsoportok nettó összára (HUF)-képzett ár) tekintetében az ártáblázata „Az alap szervízcsomag és a fix áras műveletcsoportok nettó összára (HUF)-képzett ár” sorában szereplő összeget tünteti fel.” Az érdekelt a felvilágosításában az eredeti ártáblázattal egyezően feltüntette a következőt: „Az alap szervízcsomag és a fix áras műveletcsoportok nettó összára (HUF) - képzett ár 5.204.000.-Ft”.

Az ajánlatkérő az érdekeltet a Kbt. 72. § (3) bekezdése szerint további ár-indokolás benyújtására szólította fel, a következők szerint:

„1. értékelési szempont 1.1. alap szervízcsomag árajánlati elem tekintetében nettó összára (HUF)-képzett ár]: Ajánlattevő megajánlása: 3.500.000.-Ft. Tisztelt ajánlattevő beérkezett ár-indokolása azt tartalmazza, hogy az

alapszervízcsomag esetében autónként és alkalmanként 35.000 forintért tudja biztosítani az alap szervízcsomag szolgáltatást. További ár-indokolás keretében kérjük, hogy részletesen és tételesen támassza alá állítását, miszerint reálisan hogyan tudja 35.000 forintból biztosítani az alap szervízcsomag szolgáltatást autónként. Ár-indokolásában térjen ki legalább, de nem kizárólagosan minden az alap szervízcsomagban szereplő elemre, gyári időnormákra, alkatrész árak tételes bemutatására, valamint a közvetlen és közvetett szolgáltatás nyújtások díjaira is (pl.: víz, energia felhasználás, anyaghasználat, tisztítószer), valamint az önköltségre, annak érdekében, hogy az ajánlati árának a megalapozottságáról az ajánlatkérő meggyőződhesen. Felhívjuk ajánlattevők figyelmét, hogy az indokolás minden elemének összhangban kell állnia az ajánlatával, korábbi ár-indokolásával, továbbá a felhívásban és a dokumentációban előírt valamennyi előírással, feltétellel és követelménnyel!”

Az érdekelt további ár-indokolása a következőket tartalmazta:

„...további ár-indokláskérés tárgyában kelt levelére az alábbi választ adjuk.

Az 1. értékelési szempont 1.1. alap szervízcsomag árajánlati elem tekintetében képzett nettó összértékre megajánlott 3.500.000.-Ft-os összeg az 1. értékelési szempont alap szervízcsomag szolgáltatás műszaki leírásban és közbeszerzési dokumentumokban részletesen meghatározott feladatokra szükséges fedezetet nyújt az alábbiak szerint:

- az alap szervízcsomag szolgáltatás részletesen meghatározott feladataiban szereplő, alkatrész igénybevételevel kapcsolatos feladatok díja nettó 20.000.-Ft,
- szerződéses partnerek részére egyes ellenőrzési és diagnosztikai feladatok elvégzése – amennyiben tényleges javítás és/vagy alkatrészbeszerzés történik - a javítás és/vagy alkatrészbeszerzés ára magában foglalja, így az alap szervízcsomag szolgáltatás egyéb szolgáltatásaira vonatkozó feladatok munkadíja nettó 15.000.-Ft.

Részletezés:

Motorolaj- és szűrő (ALKATRÉSSZEL)	Csere	13.500.-Ft
Pollenszűrő (ALKATRÉSSZEL)	Csere	2.800.-Ft
Levegőszűrő (ALKATRÉSSZEL)	Csere	2.700.-Ft
Szervizperiódus nullázás, hibatároló kiolvasás és értékelés	Ellenőrzés és diagnosztika	500.-Ft
Ablakmosó tartályok (ALKATRÉSSZEL)	Feltöltés évszaknak megfelelő 3 liter ablakmosó folyadékkal (áprilistól szeptemberig nyári, októbertől márciusig téli -legalább -20 °C szélvédőmosó szükséges)	500.-Ft
Klímarendszer	Ózonos fertőtlenítés és működésellenőrzés (munkalapon, vagy vizsgálólapon a hűtési hőmérséklet dokumentálása)	3.500.-Ft
Gépjármű külső mosása	Nagy nyomású tisztítóval, autósamponnal vagy gépi mosóval	3.500.-Ft
Gépjármű belső takarítása	Porszívózás, üvegfelületek és műanyagok tisztítása	3.500.-Ft
Fékrendszer	Fékmérés jegyzőkönyvvel mellékelve, fékbetét, féktárcsa, fékdob kopásellenőrzés, fékfolyadék forráspontjának ellenőrzése	1.000.-Ft
Kézifék	Működésellenőrzés	1.000.-Ft
Ablakmosó, ablaktörlő lapátok	Működésellenőrzés	1.000.-Ft
Szélvédő	Állapotfelmérés	1.000.-Ft
Külső és belső világítás, műszerfal világítás	Működés- és állapotellenőrzés	500.-Ft
Biztonsági övek	Csatolási pont állapota és működésellenőrzés	100.-Ft
Motor, sebességváltó és hátsó tengely	Sérülés és szivárgásvizsgálat (ahol látható)	400.-Ft
Csővek, tömlők, vezetékek, olaj- és üzemanyag-ellátó vezetékek, kipufogó	Kábelvezetés, sérülés, kopás és szivárgásvizsgálat (ahol látható)	500.-Ft
Alváz	Állapotellenőrzés	500.-Ft
Vezetékek, csövek, tömlők, olaj és üzemanyagellátó vezetékek	Kábelvezetés, sérülés, kopás és szivárgásvizsgálat (ahol látható)	200.-Ft

Motor, vákuumszivattyú, fűtés és hűtő	Sérülés és szivárgásvizsgálat	300.-Ft
Hűtőfolyadék tágulási tartály, fékfolyadék tartály	Ellenőrzés	200.-Ft
Akkumulátor	Ellenőrzés és diagnosztika	100.-Ft
Gumiabroncsok+ pótkerék	Kopás- és állapotellenőrzés, oldalfal és profilmélység vizsgálata, eredmény rögzítése a munkalapon, légnyomás beállítás, keréknyomás ellenőrző rendszer nullázása.	100.-Ft
Kerékanyák	Nyomatékellenőrzés	200.-Ft
Gyártói visszahívási akciók	Ellenőrzés és végrehajtás	0.-Ft
Vízvályú, kifolyónyílások	Ellenőrzés és tisztítás	100.-Ft

Fentiek tekintetében a megajánlott egységár összesen nettó 35.000.-Ft, mely 50 gépjármű esetén, 2 alkalomra vetítve, Összesen nettó 3.500.000.-Ft.”

Az ajánlatkérő az érdekelteket a Kbt. 72. § (3) bekezdése szerinti kiegészítő árindokolás benyújtására szólította fel, a következők szerint:

„Az ajánlatkérő megállapította, hogy az ajánlattevő által megadott ár-indokolás tartalmazza az alap szervizcsomag egyes tételei tekintetében az egyösszegű árakat. Ugyanakkor a táblázatból nem állapítható meg, hogy - az egyes feladatoknak az alkatrészigényét miként, milyen (alátámasztott) alkatrész-költséggel, - milyen normaidővel, díjjal kalkulálta, amint az óradíj sem.

Kérjük a fentiekre tekintettel kiegészítő ár-indokolásában térjen ki feladatonként külön-külön a felhasznált alkatrészek díjára (annak alátámasztására), amely feladat tekintetében releváns, a feladat elvégzéséhez szükséges normaidőre és az óradíjra is.”

Az érdekeltektől kiegészítő ár-indokolása a következőket tartalmazta:

„Az 1. értékelési szempont 1.1 alap szervizcsomag árajánlati elem tekintetében az alap szervizcsomag egyes feladatainak alkatrészigénye, valamint munkadíja az alábbiak szerint oszlik meg:

Részletezés:

Motorolaj		10.300.-Ft
Olajszűrő	Csere	2.200.-Ft
Munkadíj		1.000.-Ft
Pollenszűrő	Csere	2.300.-Ft
Munkadíj		400.-Ft
Levegőszűrő	Csere	2.500.-Ft
Munkadíj		300.-Ft
Ablakmosó folyadék	Feltöltés évszaknak megfelelő 3 liter ablakmosó folyadékkal	350.-Ft
Feltöltés munkadíja	(áprilistól szeptemberig nyári, októbertől márciusig téli legalább 20 °C szélvédőmosó szükséges)	150.-Ft

Az írásbeli összegezést elkészítette és megküldte az ajánlatkérő.

Az 1. részben 4 érvényes ajánlatot nyújtottak be, köztük a kérelmező és az érdekelt. A nyertes ajánlattevő az érdekelt lett. A második legkedvezőbb ajánlatot az értékelési pontszámok szerint a kérelmező tette.

Az írásbeli összegezés V.2.2) pontjában az érdekelt vonatkozásában a következő került rögzítésre:

„Ajánlattevő ajánlata megfelelő, valamint érvényes, tekintettel arra, hogy ajánlattevő ajánlata megfelel az ajánlati felhívásban és a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek.

Ajánlata értékelési szempont szerinti tartalmi elemei: 1. Az alap szervízcsomag és a fix áras műveletcsoportok nettó összára (HUF)-képzett ár: 5.204.000.-Ft 2. Javítási rezsióradíj (nettó Ft/óra): 7.800.-Ft/óra 3. Alkatrészek árából adott kedvezmény mértéke (%): 20 %. 4. Az M2.1 alk. köv. igazolására bemutatott autószerelő szakmunkás képesítéssel, vagy azzal egyenértékű végzettséggel rendelkező szakember 12 hónap (alk. követelmény) felüli többlettapasztalata (12-48 hónap): 48 hónap.”

A kérelmező iratbetekintési kérelmet nyújtott be, melyben többek között az érdekelt ajánlatában benyújtott ár-táblázatot, valamint ár-indokolásokat és kiegészítő ár-indokolásokat kívánta megtekinteni. Az iratbetekintésre sor került.

A kérelmező előzetes vitarendezési kérelmet terjesztett elő, amely szerint a nyertes ajánlat nem tartalmaz szakmai ajánlatot. Az előzetes vitarendezési kérelem szerint az ajánlatkérő az ajánlatok bírálata során megsértette a Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdését, figyelemmel a Kbt. 72. § (3)-(4) bekezdésére és a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontjára. Előadta, hogy az érdekelt „ajánlattevő ár-indokolásában csak arra adott magyarázatot, hogy az általa az 1.1. értékelési részszerzőpontra tett megajánlás alapját képező ár-elemek felhasználásával az ajánlati ár matematikailag hogyan kapható meg, mi alapján került kalkulálásra az ajánlattevő részéről.”

Az ajánlattevő ár-indokolása nem tartalmazott semmilyen információt az

- innovációért és technológiáért felelős miniszter 56/2021. (XI. 19.) ITM rendeletének 1. sz. mellékletében foglalt költségnemek és értékek (releváns elemeinek) bemutatására a munkadíjra vetítetten

- semmilyen más módon sem mutatta be a munkabér költségeket és járulékokat

- az alkatrész árakat

- további közvetett és közvetlen költségeket (pl. elvart szoftverek költségeit)

- szolgáltatásban szereplő tételek norma idejét

- tájékoztatást a felhasznált anyagok minőségével kapcsolatosan

- nyereség mértékét

- képzett tartalékot.

Ajánlattevő nem ár-indokolást nyújtott be, hanem az 1.1. értékelési részszerzőpontra tett megajánlás matematikai levezetését adta meg.

Az ajánlatkérőnek az „ajánlattevő ár-indokolását áttanulmányozva meg kellett volna állapítania, hogy az indokoláskérésben kért adatok közül elmulasztotta bemutatni önállóan és tételesen a munkaerő költségeket, valamint az erőforrásigényt és az ennek igénybevételel felmerült összes személyi és dologi jellegű költséget, továbbá a közvetett és közvetlen költségeket, a nyereség mértékét és a képzett tartalékot.”

Kérte az ajánlatkérőt, hogy „az előzetes vitarendezési kérelemben kifejtett indokokra tekintettel az ajánlattevő ajánlatát a közbeszerzési eljárás 1. része tekintetében – figyelemmel a Kbt. 72. § (3) és (4) bekezdésében foglaltakra – a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja alapján nyilvánítsa érvénytelennek, mivel az ajánlat nem felel meg az eljárást megindító felhívás és a közbeszerzési dokumentumok, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek.”

Az ajánlatkérő az előzetes vitarendezési kérelmet elutasította.

Közölte, hogy az ár-indokoláskérési felhívásoknak a kérelmező részére történt kézbesítést követő Kbt. 80. § (3) bekezdése szerinti 3 munkanapos előzetes vitarendezési és 15 napos Kbt. 148. § (3) bekezdése szerinti jogvesztő jogorvoslati határidő letelt, a kérelmező e határidőkön belül nem kifogásolta egyik ár-indokoláskérési felhívást sem.

Az ajánlatkérő eljárásjogi okból és érdemben is elutasította az előzetes vitarendezési kérelemben foglalt azon kérelmi elemet, miszerint nem volt helye kie-

gészítő ár-indokoláskérésnek a nyertes ajánlattevő tekintetében.

A kérelmező előzetes vitarendezési kérelmében – iratbetekintést követően - nem jelölte meg jogsértésként a Kbt. 73. § (2) bekezdését, azaz nem hivatkozott arra, hogy a nyertes ajánlata amiatt érvénytelen, mert aránytalanul alacsony ellenszolgáltatásért nem teljesíthető a szolgáltatás.

A Kbt. 73. § (1) bekezdése e) pontja szerinti érvénytelenségi okot jelölte meg.

A kérelmező előzetes vitarendezési kérelmében foglaltak nem tartalmazzák arra vonatkozó adatokat, indokolást (pedig saját maga e piacon szolgáltató!), hogy miért tartja nem teljesíthetőnek az alapszervíz csomag ajánlati elemet, a nyertes ajánlattevő által megajánlott árért.

Az ajánlatkérő szerint a nyertes ajánlatban benyújtott alapszervíz csomag beárazás összhangban volt a korábban benyújtott alapadatokkal, a díjak megfelelőek és kellően alátámasztottak.

Az ajánlatkérő közölte, hogy a Kbt. Harmadik Része szerinti eljárásrendben a Kbt. 114. § (6a) bekezdése alkalmazandó előírás, így erre tekintettel az ajánlatkérővel szemben aránytalanul alacsony ár miatt, annak nem alkalmazása, érvénytelenné nyilvánítás elmaradása miatt nem állapítható meg jogsértés.

A jogorvoslati kérelem

A kérelmező eredeti jogorvoslati kérelme szerint az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdését és a Kbt. 72. § (3) bekezdését, figyelemmel a Kbt. 73. § (2) bekezdésében és/vagy a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontjában foglaltakra.

A kérelmező a hiánypótlásában a következő 2 kérelmi elemet jelölte meg:

1. kérelmi elem

Az ajánlatkérő által megsértett jogszabályhelyek: a Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdése, a Kbt. 72. § (3) bekezdés második tagmondata, a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja.

2. kérelmi elem

Az ajánlatkérő által megsértett jogszabályhelyek: a Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdése, a Kbt. 72. § (3) bekezdés harmadik tagmondata, a Kbt. 73. § (2) bekezdése.

Az ajánlatkérő észrevétele

Az ajánlatkérő a jogorvoslati kérelemre benyújtott észrevételében eljárásjogi kifogást terjesztett elő, érdemben alaptalanság miatt a jogorvoslati kérelem elutasítását kérte.

Az érdekelt észrevétele

Nyilatkozott, hogy az általa benyújtott ajánlat megfelelő minőségben és minőségi alkatrészekkel elvégezhető az indoklásaiban foglaltak alapján, melyek összhangban vannak a rezióradíjjal, valamint a gyártói normákkal, ezen felül biztosított a különböző közterhek megfizetése.

A Döntőbizottság döntése és annak indokai

A Döntőbizottság a határozatában a jogorvoslati kérelem 1. elemét elutasította.

A Döntőbizottság a kérelmező jogorvoslati kérelmének 2. elemére megállapította, hogy az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 73. § (2) bekezdésére és a Kbt. 72. § (3) bekezdésére tekintettel a Kbt. 69. § (2) bekezdését.

A Döntőbizottság megsemmisítette az ajánlatkérő írásbeli összegezését, és a közbeszerzési eljárásban azt követően hozott döntéseit.

A Döntőbizottság az ajánlatkérővel szemben 300.000.-Ft bírságot szabott ki.

A határozat indokolása a következőket tartalmazta:

Az ajánlatkérő a Kbt. Harmadik Része szerinti nyílt közbeszerzési eljárást folytatott le, amelynek ajánlati felhívását 2022. március 28-án adta fel, ezért a Döntőbizottság a Kbt. e napon hatályos előírásai szerint folytatta le a vizsgálatot.

A Döntőbizottság először az ajánlatkérő által vitatott eljárásjogi feltételek körében végezte el a vizsgálatot a 2. kérelmi elem körében.

A Döntőbizottság az alábbi indokokra tekintettel megállapította, hogy a jogorvoslati kérelem nem késett el.

A konkrét esetben a jogorvoslati kérelem vizsgálata alapján megállapítható, hogy a kérelmező a jogorvoslati kérelmében az ajánlatkérő 2022. június 27-én készített írásbeli összegezésében foglalt eljárást lezáró döntés jogszerűségét vitatta, amelyben az ajánlatkérő az 1. részben az érdekelt ajánlatát érvényesnek nyilvánította, és a közbeszerzési eljárás nyertesének kihirdette.

A kérelmező előzetes vitarendezési kérelme szerint az ajánlatkérő az érdekelt ajánlatának bírálata során megsértette a Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdését, figyelemmel a Kbt. 72. § (3)-(4) bekezdésére és a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontjára. A kérelmező 2022. július 11-én benyújtott jogorvoslati kérelme szerint az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdését és a Kbt. 72. § (3) bekezdését, figyelemmel a Kbt. 73. § (2) bekezdésében és/vagy a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontjában foglaltakra.

Az előzetes vitarendezési kérelem és a jogorvoslati kérelem vizsgálata alapján megállapítható, hogy a kérelmező az érdekelt ár-indokolásával összefüggésben a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja mellett a Kbt. 72. § (3)-(4) bekezdése alapján is kérte az előzetes vitarendezési kérelmében az ajánlatkérőtől a jogorvoslati eljárást megelőző ajánlatkérői álláspont megküldését.

Mindezek alapján a Döntőbizottság az ajánlatkérő elkesztettségét kifogását nem fogadta el, és az érdemi vizsgálat során értékelte a kérelmező előzetes vitarendezési kérelmének és a benyújtott jogorvoslati kérelemnek a tartalmát.

A Kbt. 80. § (1) bekezdés a) pontja, (2), (4) bekezdései szerint az előzetes vitarendezési kérelemben kifogásolt körben a jogorvoslati kérelem vizsgálatának nincs eljárásjogi akadálya, az előzetes vitarendezési kérelem elutasításától, 2022. június 30-ától számítottan a 2022. július 11-én benyújtott jogorvoslati kérelem a Kbt. 148. § (7) bekezdés d) da) pontja alapján nem késett el.

A Döntőbizottság a jogorvoslati kérelmet a fentiek alapján érdemben vizsgálta, és az alábbi indokokra tekintettel megállapította, hogy a jogorvoslati kérelem részben alapos.

Mindenekelőtt a Döntőbizottság a Kbt. 114. § (6a) bekezdésével kapcsolatban foglalt állást, figyelemmel az ajánlatkérő hivatkozására, amely kifogása szerint a Kbt. 114. § (6a) bekezdése alapján az ajánlatkérőnek nemzeti eljárásrendben nem áll fenn az aránytalanul alacsony ár és egyéb aránytalan vállalások vizsgálatára vonatkozó kötelezettsége, emiatt nem alkalmazható az ajánlatkérővel szemben e jogkövetkezmény.

A Döntőbizottság rámutatott, hogy a Kbt. 2021. február 1-től hatályos 114. § (6a) bekezdése értelmében az ajánlatkérő nem köteles az aránytalanul alacsony ár és egyéb aránytalan vállalások vizsgálatára. Az ajánlatkérő a Kbt. 73. § (2) bekezdését nem köteles alkalmazni,

annak alapján azonban csak akkor nyilváníthat egy ajánlatot érvénytelennek, ha a Kbt. 72. §-ban foglaltaknak megfelelően járt el.

A Kbt. a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény és egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2020. évi CXXVIII. törvény 35. § (2) bekezdésével módosított fenti rendelkezésének jogalkotói indokolása szerint: „A módosítás célja a nemzeti eljárásrend egyszerűsítése és az adminisztratív terhek csökkentése.”...„Harmadrészt további adminisztratív könnyítést jelent nemzeti eljárásrendben az a szabály, miszerint az aránytalanul alacsony ár vizsgálata nem feltétlenül lesz kötelező. Természetesen az ajánlatkérő belátása szerint ezt továbbra is elvégezheti, ilyenkor viszont a Kbt. erre vonatkozó szabályait kell alkalmaznia.”

A Kbt. 114. § (6a) bekezdéséből, és e rendelkezés jogalkotói indokolásából megállapítható, hogy a nemzeti eljárásrend egyszerűsítése és az adminisztratív terhek csökkentése volt a jogalkotó célja, amelynek alapján az ajánlatkérő nemzeti eljárásrendben nem köteles az aránytalanul alacsony ár és egyéb aránytalan vállalások vizsgálatára, a Kbt. 73. § (2) bekezdését nem köteles alkalmazni. Az ajánlatkérő azonban a Kbt. 73. § (2) bekezdése alapján csak akkor nyilváníthat egy ajánlatot érvénytelennek, ha a 72. §-ában foglaltaknak megfelelően járt el. A Kbt. 114. § (6a) bekezdéséből következően, amennyiben a nemzeti eljárásrendben az ajánlatkérő által a Kbt. 72. §-a alkalmazására sor kerül, a Kbt. 73. § (2) bekezdése szerinti érvénytelenné nyilvánításra csak akkor kerülhet sor, ha az ajánlatkérő a Kbt. 72. §-ában foglaltaknak megfelelően, jogszerűen járt el.

A fentiek alapján, miután az ajánlatkérő a nemzeti eljárásrendben a Kbt. 72. §-át alkalmazta, a Döntőbizottság a jogorvoslati kérelem alapján ezért azt vizsgálta, hogy az ajánlatkérő a Kbt. 72. §-ában foglaltaknak megfelelően járt-e el, az érdekelt ajánlatának Kbt. 73. § (2) bekezdése szerinti érvénytelensége az előzetes vitarendezési kérelemben már kifogásolt okokból fennáll-e.

A kérelmező 2 kérelmi elemmel vitatta az eljárást lezáró döntés jogszerűségét.

Az 1. kérelmi elem szerint az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdését, a Kbt. 72. § (3) bekezdése második tagmondatát, a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontját.

A 2. kérelmi elem szerint az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdését, a Kbt. 72. § (3) bekezdését, a Kbt. 73. § (2) bekezdését.

A kérelmező az érdekelt ár-indokolásával kapcsolatban állította az ajánlat Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja és Kbt. 73. § (2) bekezdése szerinti érvénytelenségét, amelynek alapján a Döntőbizottság az ajánlatkérő indokolkérés eljáráásával összefüggésben vizsgálta az érdekelt ajánlatával kapcsolatban az ajánlatkérő bírálatainak a jogszerűségét.

A Kbt. rendelkezései alapján a Kbt. 69. § (1) bekezdése szerint az elbírálás során az ajánlatkérőnek teljeskörűen meg kell vizsgálnia az ajánlatok érvényességét, hogy az adott ajánlat megfelel-e a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek. A Kbt. 69. § (2) bekezdése alapján az ajánlatkérő köteles megállapítani, hogy mely ajánlat érvénytelen.

Az ajánlati ár aránytalanul alacsony voltának megállapításához a Kbt. 72. § (1) bekezdés szabályozása szerint a megkötni tervezett szerződés tárgyát kell kiindulópontnak tekinteni. Amennyiben az adott ellenszolgáltatást az ajánlatkérő aránytalanul alacsonynak minősíti, köteles indokolást kérni a Kbt. 72. § (1) bekezdése szerint az adott ajánlattevőtől.

Az indokolkérés során az ajánlatkérő a Kbt. 72. § (1) bekezdése szerint az értékelés szempontjából lényeges ajánlati elemek tartalmát megalapozó adatokat, valamint indokolást köteles írásban kérni az érintett ajánlattevőtől, ha az ajánlat a megkötni tervezett szerződés tárgyára figyelemmel aránytalanul alacsony összeget tartalmaz az értékelési szempontként figyelembe vett ár vagy költség, vagy azoknak valamely önállóan értékelésre kerülő eleme tekintetében. Amennyiben az indokolást az ajánlatkérő nem ítéli elegendőnek, a Kbt. 72. § (3) bekezdése szerint kiegészítő indokolást kérhet az érintett ajánlattevőtől. Továbbá az ajánlatkérő a Kbt. 72. § (5) bekezdése szerint összehasonlítás céljából a többi ajánlattevőtől is kérhet be meghatározott elemeket megalapozó adatokat.

Az ajánlattevőnek a Kbt. 72. § (3) bekezdésében előírt kötelezettsége, hogy az indokolkérés eljárási keretében az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt az ajánlatkérő rendelkezésére bocsásson annak érdekében, hogy megfelelő mérlegelés eredményeként az ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ára megalapozottságáról, hogy az

ajánlatkérőnek az ajánlati ár teljesíthetőségével kapcsolatos kétségét cáfolja. Az ajánlattevő e kötelezettségét az ajánlatkérőtől érkezett megfelelő indokolkérés esetén tudja teljesíteni.

Az indokolkérés eljárási eljárás akkor fejeződik be, ha az ajánlatkérő a bírálat során az érvényességről vagy érvénytelenségről megfelelő döntést tud hozni.

Az ajánlattevőnek az indokolkérés eljárási eljárás során kötelezettsége, hogy az ajánlatkérő indokolkérésében foglaltakat teljesítse, az ajánlatkérő által az indokolkérésben megjelölt lényeges ajánlati elemek tartalmát megalapozó adatokat megadja, azok teljesíthetőségét igazolja.

Az ajánlatkérő döntésének alapját az ajánlattevőtől a Kbt. 72. § (3) bekezdésében előírt kötelezettsége alapján beérkezett adatok, információk képezik. Ennek során az ajánlatkérő figyelembe veheti a Kbt. 73. § (2) bekezdésében példalódzó jelleggel felsorolt objektív alapú indokolást is.

A Kbt. 72. § (4) bekezdése előírja, hogy nem megfelelő az indokolás különösen akkor, ha megállapítható, hogy az ajánlat azért tartalmaz aránytalanul alacsony árat vagy költséget, mert nem felel meg a 73. § (4) bekezdése szerinti környezetvédelmi, szociális és munkajogi követelményeknek. Az ajánlatkérő az ajánlat megalapozottságának vizsgálata során ennek megítéléséhez az adott ágazatban kötelezően alkalmazandó irányadó munkabérekről is tájékoztatást kérhet az ajánlattevőtől. A Kbt. 72. § (4) bekezdésének különösen kitétele alapján a Kbt. 72. § (4) bekezdése nem taxatív szabályozás, az indokolás nem megfelelosége a konkrét ajánlat bírálata alapján ítéltető meg.

A konkrét esetben az ajánlatkérő - többek között - az érdekelt ajánlati árát aránytalanul alacsonynak minősítette, méghozzá az 1. értékelési szempont „Az alap szervízcsomag és a fix áras műveletcsoportok nettó összára (HUF)-képzett ár” ajánlati elem tartalmát megalapozó adat tekintetében kért az érdekelttől 2022. május 6-án a Kbt. 72. § (1) bekezdése szerint indokolást. Továbbá 2022. május 23-án és 2022. június 10-én a Kbt. 72. § (3) bekezdése alapján kiegészítő indokolás benyújtására hívta fel az érdekeltet. Az ajánlatkérő az indokolkérésében és a kiegészítő indokolkéréseiben konkrétan megjelölte azokat az adatokat, amelyek tekintetében indokolást várt az érdekelttől az ajánlati ára teljesíthetőségének igazolására, méghozzá az adott értékelési szempont lényeges ajánlati elemét megal-

pozó adatok tekintetében kellett az ajánlattevőnek az indokolását megadnia.

Az ajánlatkérő indokoláskérései alapján az ajánlattevő kötelezettsége a Kbt. 72. § (3) bekezdése értelmében az, hogy az indokoláskérésnek eleget tegyen és az ajánlatkérőt az indokoláskérésben meghatározott adattartalom tekintetében meggyőzze az ajánlati árának teljesíthetőségéről.

A Döntőbizottság a jogorvoslati kérelem alapján a Kbt. 80. § (1), (2), (4) bekezdésére tekintettel, figyelemmel a Kbt. 148. § (3), (7) bekezdés da) pontjára, a kérelmező előzetes vitarendezési kérelmében is feltüntetett adatok tekintetében vizsgálta azt a Kbt. 72. § (3), (4) bekezdése szerint, hogy az érdekelt indokolása elfogadható volt-e.

A Kbt. 72. § (3) bekezdése alapján vizsgálta a Döntőbizottság azt, hogy az ajánlattevő teljesítette-e a kötelezettségét, az ajánlati árának az ajánlatkérő által meghatározott adatok körében minden tényt, adatot, kalkulációt az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátott-e ahhoz, hogy megfelelő mérlegelés eredményeként az ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról és a Kbt. 72. § (4) bekezdése alapján az indokolás megfelelő volt-e.

A kérelmező a következő adatok tekintetében állította az érdekelt ár-indokolásának a nem megfelelését az előzetes vitarendezési kérelmében és a jogorvoslati kérelemben egyaránt:

- innovációért és technológiáért felelős miniszter 56/2021. (XI. 19.) ITM rendeletének 1. sz. mellékletében foglalt költségnemek és értékek (releváns elemeinek) bemutatása a munkadíjra vetítetten
- semmilyen más módon sem mutatta be a munkabér költségeket és járulékokat
- az alkatrész árakat
- további közvetett és közvetlen költségeket (pl. elvárt szoftverek költségeit)
- szolgáltatásban szereplő tételek norma idejét
- tájékoztatást a felhasznált anyagok minőségével kapcsolatosan
- nyereség mértékét, képzett tartalékot.

A Döntőbizottság a vizsgálata során abból indult ki,

hogy az ajánlattevők az indokoláskérési eljárás jogszerűségét nem vitatták, az indokoláskérések a Kbt. 72. §-a alapján tartalmazták az ajánlatkérő által elvárt adatokat.

Az indokoláskérés, a kiegészítő indokoláskérések, és az érdekelti indokolás, a kiegészítő indokolások összevetése alapján a Döntőbizottság a következőket állapította meg:

1. Az érdekelt nem adta meg az innovációért és technológiáért felelős miniszter 56/2021. (XI. 19.) ITM rendeletének 1. sz. mellékletében foglalt költségnemek és értékek (releváns elemeinek) bemutatását a munkadíjra vetítetten. Nem szerepelt pl. az alapbér, a pótlékok, a védőruha, védőfelszerelés, munkahelyi szociális-, egészségügyi szolgáltatás, szerszámhasználat, stb. munkadíjra vetített bemutatása. Az érdekelt nem mutatta be a munkabér költségeket és járulékokat. Az ajánlatkérő a 2022. május 6-i indokoláskérésében kérte ezen adatok megadását.
2. Az érdekelt bemutatta az alkatrész árakat. Az ajánlatkérő a 2022. május 6-i indokoláskérésében kérte ezen adatok megadását. Az érdekelt a 2022. május 27-i kiegészítő indokolásában részletezte az előírt alkatrész árakat.
3. Az érdekelt az indokolásaiban nem mutatta be teljes körűen a közvetett és közvetlen költségeket az ajánlatkérő által előírt körben. Az ajánlatkérő e körben 2022. május 23-án kérte a közvetett és közvetlen költségeken belül pl. víz, energia felhasználás, anyaghasználat, tisztítószer költségeket, melynek indokolása nem történt meg.
4. Az érdekelt nem adta meg a szolgáltatásban szereplő tételek norma idejét. Az ajánlatkérő a 2022. május 6-i indokoláskérésében a „szolgáltatásban szereplő tételek norma idejét”, a 2022. május 23-i indokoláskérésében a gyári időnormákat, 2022. június 10-én a normaidő kalkulációt kérte megadni.
5. Az érdekelt nem adott tájékoztatást a felhasznált anyagok minőségével kapcsolatosan. Az ajánlatkérő a 2022. május 6-i indokoláskérésében kérte az érdekelt tájékoztatását a felhasznált anyagok minőségével kapcsolatosan.

6. Az érdekelt nem adta meg a nyereség mértékét. Az ajánlatkérő a 2022. május 6-i indokoláskérésében kérte az érdekelt nyilatkozatát a nyereség mértékére.

A fentiek alapján a Döntőbizottság megállapította, hogy az érdekelt az ár-indokolásában, kiegészítő indokolásaiban nem adta meg az 1., 3., 4., 5., 6. ajánlati elemek tartalmát megalapozó adatokat.

A Döntőbizottság rámutatott, hogy az ajánlattevőnek az ajánlatában, és az ár-indokolásában áll fenn a kötelezettsége a Kbt. 72. § (3) bekezdése értelmében az ajánlati ára teljesíthetőségének az igazolására, ezért az érdekelt által a jogorvoslati eljárásban közölt ár adatokat nem tudta figyelembe venni. Az érdekelt által a jogorvoslati eljárásban a Kbt. 154. § (1c) bekezdése alapján benyújtott észrevételében a jogorvoslati kérelem alapján vizsgálható körben nem cáfolta a kérelmező kifogásainak a helyállóságát, a Döntőbizottság által megállapított körökben a jogsértés fennáll.

A Döntőbizottság a fenti indokok alapján az ajánlatkérővel szemben a jogsértést az érdekelt ár-indokolásával összefüggésben állapította meg a Kbt. 72. § (3) bekezdésének és a Kbt. 73. § (2) bekezdésének jogsértő alkalmazása miatt.

Mindezek alapján a Döntőbizottság az 1. kérelmi elemet elutasította, mert a jogsértés az érdekelt ár-indokolásá-

nak nem elfogadhatósága miatt került megállapításra, és a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontjának megsértése nem volt megállapítható a vizsgált körben az érdekelt által a Kbt. 72. § (3) bekezdése alapján adott nem megfelelő indokolás miatt.

A fentiekre tekintettel a Döntőbizottság a 2. kérelmi elem körében megállapította, hogy az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 73. § (2) bekezdésére és a Kbt. 72. § (3) bekezdésére tekintettel a Kbt. 69. § (2) bekezdését.

A Döntőbizottság a Kbt. 145. § (2) bekezdésében meghatározott hatáskörében eljárva – a fenti indokokra tekintettel – a jogorvoslati kérelem 2. eleme körében a Kbt. 165. § (2) bekezdés d) pontja alapján állapította meg a jogsértés megtörténtét, ezért a Kbt. 165. § (3) bekezdés b), d) pontja alapján megsemmisítette az ajánlatkérő írásbeli összegezését, és azt követő döntéseit a jelen közbeszerzési eljárásban, és bírságot szabott ki az ajánlatkérővel szemben.

A Döntőbizottság a jogorvoslati kérelem 1. elemét a Kbt. 165. § (2) bekezdés a) pontja alapján elutasította. A Döntőbizottság a bírság kiszabását a közbeszerzési eljárás eredményét érintő jogsértés miatt az ajánlatkérővel szemben indokoltnak tartotta, és mérlegelése során 300.000.-Ft mértékű bírságot szabott ki.

A határozat ellen keresetet nyújtottak be a bírósághoz.